شهرآرا
روزنامه
شهرامید
وزندگی
SHAHRARANEWS.IR

گفت‌وگو با علی میری، خالق نقاشی‌های نوستالژیک که کتابش برگزیده سال ۱۳۹۹ در خراسان رضوی شد

قربانی اینستاگرام هستم اما نمی‌توانم نادیده‌اش بگیرم

لیلا کوچک‌زاده
l.kouchakzadeh@shahraranews.ir

گفت و گو

کتاب «یادش بخیر» علی میری، تصویرگر و نقاش مشهدی که همه او را با نقاشی‌های دیجیتالش از خاطرات خوب دهه ۵۰ و ۶۰، می شناسند، کتاب برگزیده سال ۱۳۹۹ در حوزه تاریخ و هویت خراسان رضوی شده است. او در این کتاب، تصاویر منتشرشده در فضای مجازی خود را در کنار هم جمع کرده است. میری خاطره هایی که بیشتر مردم در ذهنشان دارند اما شاید از گفتن آن ابا دارند یا لزومی برای گفتنش نمی‌بینند، طوری با آب‌وتاب به روایت تصویر در آوره است که مخاطبان از دیدنش به آن روزها و آن آدم ها و آن خوشی های ریز کوچک، افتخار می کنند و البته سؤال مهمی را به ذهن هم می‌آورد که چرا ما مردمان آن دوران، این‌قدر خاطرات مشترک داشته‌ایم. در پست‌های او، خبری از درد و رنج و فقر و نداری و بیماری نیست اما انگار درمانگر تمام این دردهاست. میری خود بر این نظر است که مرور خاطرات گذشته، سطح امید را بالا می‌برد. «یادش بخیر» با ۷۸ تصویر، از سوی انتشارات اعتماد قلم مشهد و در دو قطع رحلی و خشتی منتشر شده و به چاپ چهارم رسیده است.

گپ‌وگفت ما با تصویرگر خاطره‌ساز و خاطره‌باز مشهدی، زاده سال ۱۳۵۵ و بچه‌محله خیابان امام رضا(ع) با نگاهی به کتاب «یادش بخیر» و تصویرهای جدیدی که هر هفته در فضای مجازی از او منتشر می‌شود، پیش روی شماست.

● **آقای میری! چه زمانی تصمیم به انتشار تصاویر نوستالژیک خود در فضای مجازی گرفتید و چرا اینستاگرام را برای نمایش کارهایتان انتخاب کردید؟**

شغل من تصویرسازی است. اوایل پس از انتشار آثارم در اینستاگرام، از روی کارهایم کپی می شد و به دفعات زیاد پیش آمد که بدون اطلاع من و از سوی انتشارات مختلف، کارهایم منتشر شد. خوب این موضوع ناخوشایند بود و درواقع ظلمی به ناشر اصلی بود. بنابراین تصمیم گرفتم آثارم را در فضای اینستاگرام نشر بدهم که حقوق و امتیاز آن متعلق به خودم است. اوایل، تصویر و متن هایی بنابر مناسبت روز می گذاشتم که البته انسجام موضوعی نداشت. اما با انتشار تصاویر نوستالژیک به عنوان دغدغه خودم و چیزی که همه آن را دوست دارند، بازخوردهای خوبی گرفتم و احساس کردم می شود آن را تکرار کرد. آن قدر که مخاطبان به تصایر غیر نوستالژیک اعتراض می کردند. اینستاگرام را هم به عنوان سامانه‌ای که فیلتر نیست و برپایه تصویر است، انتخاب کردم. فضایی که هرکسی می تواند آثارش را به اشتراک بگذارد و بازخورد خوبی بگیرد.

● **چه شد که تصمیم گرفتید، تصویرهای خود را در قالب کتاب منتشر کنید؟**

به مرور زمان که بازخورد مخاطبانم بیشتر شد، دریافتم بسیاری از مخاطبان اصلی این تصاویر در فضای اینستاگرام نیستند. یا علاقه‌مند به این فضا نبوده‌اند یا مهارتش را نداشته‌اند. بیشتر این افراد سن بالا بودند. خوب این ضرورت که از سمت مخاطبان ایجاد شد تصمیم گرفتم مجموعه تصاویر را در کتاب «یادش بخیر»، جمع‌آوری و منتشر کنم که خوشبختانه با استقبال خوبی هم روبه‌رو شد.

● **«یادش بخیر» به چاپ چهارم رسیده است اما هنوز به صورت فیزیکی در فروشگاه‌ها وجود ندارد و فروش آن فقط اینترنتی انجام می‌شود؟**

راستش خیلی دوست دارم کتابم در کتاب‌فروشی ها هم دیده شود و اصلا اعتبار کتاب، به بودن در قفسه های کتاب‌فروشی ها و تورق آن از سوی مخاطبان است. اما چون خیلی تخصصی در سپردن کتاب به پخش نداشتم و شاید بگویم در این باره بی تجربه هستم، ترجیح دادم که فروش آن از طریق سامانه انتشارات کتاب صورت بگیرد. فروش کتاب هم تا کنون به خوبی انجام شده و مخاطب دارد. ۵۰۰ نسخه رحلی چاپ اول، به پایان رسیده و یک‌هزار نسخه هم در چاپ دوم تمام شده. چاپ سوم و چهارم هم که برای مناسب‌تر شدن قیمت کتاب، به صورت خشتی منتشر شده، آن هم به پایان رسیده است و در آستانه چاپ پنجم هستیم.

● **آیا «یادش بخیر» جلد دومی هم خواهد داشت؟**

بله، با توجه به اینکه هر هفته، تصویر جدیدی در فضای مجازی، منتشر می کنم که طبیعتا در جلد اول نیامده کم کم به این سمت می‌رویم که تصاویر جدید را در کتاب جلد دوم منتشر کنم.

خوب به نگاه شما در تصویرسازی هایتان هم بپردازیم. به نظر شما تصاویر نوستالژیک چقدر می تواند در شرایطی فعلی که مردم درگیر خبرهای بد و بیماری و مرگ و میر عزیزانشان هستند، مورد توجه قرار بگیرد؟ آیا مخاطبتان از شما انتظار تصویرگری اخبار روز را ندارد؟

صادقانه بگویم از اینستاگرام و شبکه‌های مجازی متنفرم. اما بستری برای ارائه کارهایم شده است. حال در این فضا که از آن متنفرم آفت هایی وجود دارد. یکی اش موج‌سواری صفحاتی است که به مخاطب، تحمیل می کند ناخودآگاه وناخواسته به دنبال مطالب متناسب با موضوعات روز باشد. اگر هدف من هم جلب مخاطب باشد که اتفاقا از آن بدم نمی‌آید، به اخبار روز می‌پردازم. اما هدف من این نیست. در جامعه‌ما همیشه درباره موضوعات آرمانی صحبت می شود. چیزهایی که بزرگ تر از ماست و به ارزش انسان کمتر اهمیت داده می شود. دائم از بایدها و نبایدها می گوییم. خوب در چنین جامعه ای، مردم خسته می شوند و دچار خشم و سرخوردگی می‌شوند.

من خودم آدم منتقدی هستم اما چون راهکاری ندارم، چرا باید درجه حرارت جامعه را بالا ببرم؟ آن‌هم جامعه‌ای که مملو از خشم و مشکل است. بنابراین اگر بتوانم برای چند ثانیه هم که شده حال آدمی را که خراب است بهتر کنم، همین برایم کافی است. البته این فرضیه علمی هم وجود دارد که امید به زندگی در افرادی که به خاطرات خود مراجعه می کنند، ۱۵ درصد از دیگران، بیشتر است.

● **و شما با تصویرسازی گذشته، چگونه این حال خوش را به مردم منتقل می‌کنید؟**

نگاهم این است که اگر می خواهم به کسی چیزی بدهم باید با او رفیق شوم. یعنی از روی صندلی مقابلم برش دارم و کنار خودم بنشانم. خوب اینجا زاویه دید ما یکی می‌شود. مثلا فردی که تجملاتی است، در تصاویر من می بیند در قدیم همان سفره و همان مادربزرگ و همان غذاهاست. اما به این استنتاج می‌رسد آن زمان وضعمان خوب نبود اما حالمان خوب بود و این روشی برای گفتن کارم به صورت غیرمستقیم است.

● **در نظرهای مخاطبان شما در اینستاگرام، سؤالی تکراری وجود دارد. آن‌ها فراوان می‌پرسند که چرا ما دهه شصتی‌ها، این‌قدر خاطرات مشترک داریم؟ ما مردم متفاوت و این همه احساسات یکسان! نظر شما دراین‌باره چیست؟**

همیشه این را می گویم تبلیغات تلویزیونی و بیلبوردها مرا عصبانی می کنند. آن ها می گویند متفاوت باشید. اما نقطه عطف کارهای من و اولین چیزی که به چشم مخاطبم می خورد، این است که چقدر نقاط مشترک داشته‌ایم. درواقع برایمان مهم نبود که با هم فرق داشتیم . فرش خانه و لوازم خانه و ماشینمان نسبت به هم برتری داشت ولی خوش بودیم. اما امروز دغدغه من و شما و هم‌وطنانم، زمانی که از خواب بیدار می شویم این است چگونه با بقیه متفاوت باشیم. خوب این چیزها حالمان را بد می کند. همان‌طور که گفتم در جامعه بایدها و نبایدها، نمی‌شود درباره این چیزها مستقیم نصیحت کرد و من هم سعی می کنم توجه مخاطب را به این سمت ببرم و او را وادار به فکر کردن کنم. حرفم را مستقیم و فرمایشی نمی گویم؛ یعنی می‌شود کاری کرد که مردم آن حال خوب را در تصاویر پیدا کنند.

● **بیشتر تصویرسازی های شما به دلیل همان اشتراکات برای دهه پنجاه و شصتی ها جذاب است. اما اگر قرار باشد نسل‌های بعدی را هم در نظر بگیرید، برای آن‌ها چه چیزهایی را به تصویر می‌کشید و اصلا این موضوع برای شما اهمیت دارد؟**

راستش به این موضوع فکر نکرده و البته بازخوردی هم از نسل جدید نگرفته ام. ولی می‌دانم مثلا دخترم که ۱۶ سال دارد، با تصویرسازی های من ارتباط نمی گیرد. چون هنوز آن ها این قدر تجربه نکرده اند که به معنای نوستالژی برسند. از طرفی نوستالژی من و پدرم تقریبا یکی بود اما در نسل جدید، این یادش بخیرها قطعا فرق دارد. شاید ادبیات و فکر من به درد این نسل نخورد. من آنچه دیدم و با آن خوش بودم را به زبان تصویر ترجمه و ارائه کرده‌ام. اما واقعا هنوز ایده‌ای برای نسل جدیدتر ندارم. ولی این موضوع قطعا برای من اهمیت دارد.

● **شما یکی از نخستین هنرمندانی بودید**

کتاب «یادش بخیر» علی میری، تصویرگر و نقاش مشهدی که همه او را با نقاشی‌های دیجیتالش از خاطرات خوب دهه ۵۰ و ۶۰، می‌شناسند، کتاب برگزیده سال ۱۳۹۹ در حوزه تاریخ و هویت خراسان رضوی شده است. او در این کتاب، تصاویر منتشرشده در فضای مجازی خود را در کنار هم جمع کرده است

نقد و بررسی کتاب «رباعیات خیام و خیامانه های پارسی»

دریچه‌ای به خیام‌پژوهی

محمد عنبرسوز

روی خط

چهل وچهارمین نشست نقد و بررسی کتاب، از سلسله جلسات جمعه های پردیس کتاب مشهد، جمعه گذشته برگزار و از طریق فضای مجازی پخش شد. این جلسه که محتوای آن در برخی دقایق شکل تخصصی به خود گرفت، بحث های مهمی را درباره کتاب «رباعیات خیام و خیامانه های پارسی»، اثر علی میرافضلی، در بر داشت. این کتاب در روزهای پایانی سال گذشته به بازار نشر عرضه شد و در همان نخستین روزهای انتشارش، مورد استقبال همگانی قرار گرفت. بدین ترتیب، نشست نقد کتاب برای مخاطبان جذاب بود و با طرح مباحث جالبی از سوی نویسنده و همچنین دکتر سلمان ساکت، رئیس مرکز اسناد مفاخر دانشگاه فردوسی مشهد برگزار شد.

● **اهمیت کتاب**

از نخستین مباحث مطرح شده در این نشست، تبیین اهمیت خیام بود. مطابق توضیحات سلمان ساکت، نقطه قوت بارز کتاب «رباعیات خیام و خیامانه های پارسی»، پرداختش به شخصیت چالش برانگیز حکیم عمر خیام، چهره برجسته تاریخ ایران و اسلام است که در مغرب زمین، تا سده نوزدهم میلادی، به دلیل فعالیت هایش در فلسفه، نجوم و ریاضیات مورد توجه بود و پس از آن نیز، به واسطه ترجمه فیتز جرالد، توجه جهانیان به اشعار او جلب شد. اثر تازه علی میرافضلی، از این نظر اهمیت دارد که سعی می کند ابعاد علمی و کمتر مورد توجه قرار گرفته شخصیت خیام را مورد واکاوی قرار دهد.

● **جریان خیام‌پژوهی**

یکی دیگر از محورهای مطرح شده در این نشست، تبیین جایگاه خیام در ریاضی و نجوم بود که نشان می داد او از این نظر چهره‌ای برجسته و متفاوت بوده. به‌علاوه، سخنرانان جلسه سعی داشتند مسیر مورد توجه قرار گرفتن اشعار خیام در سطح جهانی را توضیح دهند. بر همین اساس، از حدود ۱۲۰ سال قبل، یک جریان خیام پژوهی گسترده در جهان آغاز شده که پژوهش های والنتین ژوکوفسکی، خاورشناس روس، و نیز تلاش های آرتور کریستینسن، پژوهشگر دانمارکی، از نقاط مهم آن به شمار می‌روند. در ایران نیز، این جریان با فعالیت چهره‌های مهمی همچون محمد علی فروغی، صادق هدایت و علی دشتی ادامه یافت.

ساکت، با توضیح دقیق نهضت مورد بحث، ادامه داد: از این منظر، خیام شخصیتی خوش اقبال است که بزرگان شرق و غرب، آثارش را مورد توجه قرار داده‌اند و مسیر خیام پژوهی تا امروز و نگارش کتاب «رباعیات خیام و خیامانه های پارسی» ادامه پیدا کرده است. در واقع، بخشی از چهل وچهارمین نشست پردیس کتاب، ناظر به تبیین جایگاه اثر مورد بحث در یک جریان بزرگ تر بود.

لغو دیدار سالانه شاعران با رهبر انقلاب

هر سال پیش از کرونا، هم‌زمان با نیمه ماه مبارک رمضان و میلاد امام حسن مجتبی(ع) شاعران به دیدار رهبر انقلاب رفته و افطار را مهمان ایشان بودند اما سال گذشته و امسال به دلیل کرونا این دیدار لغو شد. مجدالدین معلمی معاون هنری حوزه هنری در گفت‌وگو با خبرگزاری فارس دراین‌باره گفت: امسال نیز با توجه به شرایط به وجود آمده و شیوع موج جدیدی از کرونا، جلسه دیدار شاعران با رهبر انقلاب هم‌زمان با شب میلاد کریم اهل بیت (ع) برگزار نخواهد شد.

او در پاسخ به این پرسش که آیا این برنامه مجازی برگزار می‌شود یا خیر نیز توضیح داد: سعی می کنیم برنامه‌ای در حوزه هنری تولید و از طریق صداوسیما پخش کنیم.

سال گذشته نیز به دلیل شیوع کرونا شب شعر «دیدار ماه» به عنوان جایگزین دیدار سالانه شعرا با رهبر انقلاب در ماه مبارک رمضان در حوزه هنری اجرا و مستقیم از طریق رسانه ملی پخش شد. دیدار سالانه شاعران با رهبر معظم انقلاب اسلامی که از آن به عنوان سال‌تحویل شعر فارسی نیز یاد شده است، هر سال در حسینیه امام خمینی (ره) برگزار می‌شد.

«شنای پروانه» پرفروش‌ترین فیلم اکران آنلاین

فیلم سینمایی «شنای پروانه» با فروش بیش از ۴ میلیارد لقب پرفروش‌ترین فیلم اکران آنلاین را از آن خود کرد. به گزارش روابط عمومی فیلیمو و نماوا؛ اثر محمد کارت، به تهیه‌کنندگی رسول صدر عاملی پس از گذشت تنها ۱۷ روز از اکران آنلاین خود با فروش بالای ۴ میلیارد و ۲۹۵ میلیون تومان رکورد فروش در اکران آنلاین را شکست. این رکورد درحالی اتفاق افتاده که که نسخه قاچاق این فیلم یک ماه قبل از اکران آنلاین دست‌به‌دست می‌شد. پیش از این فیلم سینمایی «خوب، بد، جلف: ارتش سری» رکورددار فروش آنلاین سینمای ایران بود. «شنای پروانه» که اکران آنلاینش را از ۱۱ فروردین آغاز کرده بود در کمتر از ۲۰ روز به این رکورد دست پیدا کرده است. فیلم‌های سینمایی «خروج»، «زیر نظر»، «طلا»، «زن‌ها فرشته‌اند»، «لتیان»، «بی‌حسی موضعی»، «حکایت دریا» و «بنفشه آفریقایی» در رده‌های بعدی فروش قرار دارند. بازیگرانی چون جواد عزتی، طناز طباطبایی، امیرآقایی، علی شادمان، مهدی حسینی‌نیا، مه‌لقا باقری، ایمان صفا، ناهید مسلمی، نادر شهسواری، بهروز پناهنده، روحا... مهرابی، محمد مطهری پور، نیلوفر شهفری، با حضور افتخاری علیرضا داودنژاد، پانته‌آ بهرام و آبان عسکری در «شنای پروانه» به ایفای نقش پرداخته‌اند. محمد کارت، حسین دوماری، پدرام پورامیری نیز فیلم‌نامه آن را به نگارش درآورده‌اند. «شنای پروانه» به تهیه‌کنندگی رسول صدرعاملی سیمرغ بلورین بهترین فیلم از نگاه مردم را از سی‌وهشتمین جشنواره فیلم فجر دریافت کرده است.

کارگردان «مهران»:

تلویزیون پول خوبی برای پخش این فیلم داد

رقیه توکلی کارگردان فیلم سینمایی «مهران» بیان کرد که تلویزیون بابت دو نوبت پخش تلویزیونی این فیلم پول خوبی پرداخت کرده و بنیاد فارابی از فروش آن به تلویزیون رضایت دارد. رقیه توکلی کارگردان فیلم سینمایی «مهران» که پیش از اکران عمومی در سینماها در ایام نوروز ۱۴۰۰ از تلویزیون پخش شد در گفت‌وگو با خبرگزاری مهر درباره زمان اکران سینمایی این اثر گفت: وقتی پخش تلویزیونی فیلم پیش از اکران سینمایی آن با من مطرح شد. ناراحت شدم چون دوست داشتم فیلمم ابتدا اکران سینمایی داشته باشد و سپس نمایش‌های دیگر را تجربه کند من «مهران» را برای مدیوم سینما ساخته بودم و دوست داشتم ابتدا در سینما به نمایش دربیاید اما فیلم به طور کلی محصول فارابی است بنابراین من باید هر تصمیمی که آن‌ها می گرفتند، قبول می کردم. ولی با توجه به اینکه سینماها پیوسته تعطیل هستند و فیلم‌ها اکران خوبی را تجربه نمی کنند به این نتیجه رسیدم که پخش تلویزیونی در این شرایط می تواند اتفاق خوبی باشد. توکلی در بخش دیگری از صحبت‌هایش درباره توافقات مالی با تلویزیون بیان کرد: من از توافقات مالی اطلاعی ندارم ولی می‌دانم که تلویزیون پول خوبی بابت پخش دو نوبتی «مهران» داده است یعنی پرداختی های آن‌ها نسبت به پخش فیلم‌های دیگر بیشتر بود چون هم فیلم من و هم دو فیلم جشنواره فیلم‌هایی بودند که اولین پخش خود را تجربه می کردند.

آمار مجوزهای موسیقی در سال ۹۹ اعلام شد

آمار آلبوم، تک‌آهنگ و اثر تصویری موسیقی که در سال ۱۳۹۹ از دفتر موسیقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مجوز انتشار گرفته‌اند، اعلام شد. به گزارش روابط عمومی دفتر موسیقی وزارت ارشاد، در سال گذشته ۴ هزار و ۵۱۴ تک‌آهنگ، ۳۷۷ آلبوم موسیقی، ۳۵۷ اثر تصویری موسیقی (۳۵۰ نماهنگ و ۷ آلبوم تصویری) و ۸۳ کتاب گویا مجوز انتشار گرفتند. در سال ۹۹ به طور میانگین، در هر روز، ۱۲ تک‌آهنگ از دفتر موسیقی مجوز انتشار گرفته و آمار مجوزهای تک‌آهنگ، آلبوم و اثر تصویری در سال ۱۳۹۹ نسبت به سال پیش، افزایش داشته است. در سال ۱۳۹۸، ۳ هزار و ۷۱ تک‌آهنگ، ۳۵۷ آلبوم، ۲۶۵ اثر تصویری موسیقی (۲۵۹ نماهنگ و ۶ آلبوم تصویری) و ۷۰ کتاب گویا از دفتر موسیقی مجوز انتشار گرفتند.